

Oron bryts av lek

– *Det tanzaniska samhället är i omvandling, många har det ekonomiskt bättre men lever mitt i en katastrof, berättar Margaretha Olivius. Hon har varit med och startat "The Kids Club" i Ilebula i södra Tanzania, en grupp för hiv-positiva barn och deras vårdare. Ofta är det mor- och farmödrar som tar hand om barnen eftersom mellangenerationen är borta.*

Precis som på andra platser i världen har Ilebula blivit hårt drabbat av hivvirus som ger aids. Utvecklad aids tar sig uttryck i olika sjukdomar som leder till döden. Här har många människor dött i aids och ännu fler bär på hiv-virus utan att veta om det. Ett problem är att ofödda barn kan smittas via sin mamma. Barnets eget immunförsvar blir dåligt, och det får då lätt andra allvarliga sjukdomar som är livshotande.

Under den tid jag har arbetat som lärare på Ilebula sjuksköterskeskola har jag märkt hur antalet aids-sjuka ökat i skrämmande grad. Jag har länge önskat delta i vården av dessa och sedan snart ett par år kan jag göra det en dag i veckan.

Upplever sig annorlunda

Tillsammans med sjuksköterskan Aida Mtega besöker jag nu också hem där svårt sjuka finns. De vårdas vanligen av sina anhöriga. Vi kan hjälpa till på olika sätt med vissa mediciner, men också med råd och stöd till vårdaren och tröst till de sjuka. Ger vi kostråd tar vi hänsyn till vad folk har råd med. Att ge mentalt stöd är den största uppgiften. Vi träffar många barn som har mist båda sina föräldrar och nu tas om hand av mormor/farmor eller någon annan nära släkting. De här barnen upplever sig många gånger annorlunda än andra barn. Någon sade: "Jag orkar inte så mycket som de andra barnen i skolan. Jag är ofta sjuk och kan inte springa fort. Jag måste ligga på sjukhuset ibland och få mediciner och ta röntgenbilder på lungorna. Jag måste äta medicin varje dag och får aldrig glömma det. Varför är det så?"

Bär på samma frågor

För att barnen ska förstå att det är många som har samma frågor gjorde vi förra året ett försök att samla dessa barn i en förening. Många kom redan första gången och "The Kids Club" bildades. Nu samlas omkring 20 barn i olika åldrar en söndag i månaden. Det har visat sig att det här vill man inte missa även om man måste vandra långt. Även de anhöriga är med i gemenskapen. Vad gör vi då som är så speciellt? Ja, efter en inledning med sång och presentation av dem som är där fikar vi! Saft och bullar, goda kakor och te och kaffe till de vuxna är efterlängtat. Därefter är det fritt fram för lekar. En del vill rita med kriter, få leka med olika saker, sparka boll, lyssna på berättelser och så vidare. Tanzaniska barn är inte bortskämda med leksaker, och det vi har kommer till god användning. Material har vi köpt in själva eller fått av folk som har besökt till Ilebula.

Bekymrat delande

För dem som vårdar barnen betyder den här dagen också så mycket. Här har de nu en möjlighet att få samtala med varandra eller med oss om problem som dykt upp sedan sist. Ofta är en barnläkare med. Oron kring barnen rör ofta feber och hosta, och då kan man få möjlighet till en snabb konsultation på plats. Barnen är sköra och läggs ibland in på sjukhuset för undersökningar och utredning. Då har vi möjlighet att göra besök på avdelningen och vara ett stöd för den som vårdar barnet och även hjälpa till ekonomiskt. Hur ser framtiden ut för dessa hiv-positiva barn? "Bara Gud vet", som man säger här.

Margaretha Olivius

Ur efs.nu Nr 4+2007

Margaretha skrev texten år 2007 har meddelat hur det går nu med Kids club efter att hon fått uppdateringar från Aida Mtega som fortfarande håller i Kids club i Ilebula. Idag är de ca 100 barn i Kids club. Många är stora och flera går i gymnasieskola. Att barnen har klarat sig och till och med går i skola beror på att de sköter sin medicinering och hälsa. Kids club får viss ekonomisk hjälp från Colorado, Usa.